

Βρυξέλλες, 8 Ιουνίου 2026
(OR. en)

9613/26

POLGEN 130	EDUC 178
ECOFIN 663	ENER 273
EMPL 128	UEM 186
SOC 284	GENDER 44
COMPET 605	JAI 681
MI 518	JEUN 89
ENV 552	SAN 362
IND 354	
<i>EIB</i>	<i>ECB</i>

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Ευρωπαϊκό Εξάμηνο – Οριζόντιο σημείωμα σχετικά με τις ολοκληρωμένες συστάσεις ανά χώρα

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες οριζόντιο σημείωμα σχετικά με τις ολοκληρωμένες συστάσεις ανά χώρα για το 2026 που εκπόνησε η Προεδρία.

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ (ΣΑΧ) ΚΑΙ ΤΗ
ΔΕΣΜΗ ΜΕΤΡΩΝ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ (ΑΝΟΙΞΗ 2026)

Στις 3 Ιουνίου 2026 η Επιτροπή εξέδωσε την εαρινή δέσμη μέτρων του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2026, η οποία συμπεριλαμβάνει τις εκθέσεις ανά χώρα και τις συστάσεις για τις συστάσεις ανά χώρα (ΣΑΧ) για κάθε κράτος μέλος. Το Συμβούλιο σκοπεύει να εγκρίνει ορισμένες ΣΑΧ στις 10 Ιουλίου 2026.

Η παρούσα εαρινή δέσμη έρχεται σε μια περίοδο αυξημένων γεωπολιτικών εντάσεων, αστάθειας των τιμών της ενέργειας και επίμονων προκλήσεων ανταγωνιστικότητας, όπου απαιτείται συντονισμένη απόκριση πολιτικής της ΕΕ για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, της στρατηγικής αυτονομίας και της δημοσιονομικής βιωσιμότητας. Πριν από τη συζήτηση και την έγκριση των ΣΑΧ, το παρόν σημείωμα έχει ως στόχο να συμβάλει στην πολιτική συζήτηση σχετικά με την πορεία της ευρωπαϊκής οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης. Περιγράφει λεπτομερώς τις τρέχουσες οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη και συνοψίζει τις κατευθύνσεις πολιτικής για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, όπως καθορίζονται στις ΣΑΧ που υπέβαλε η Επιτροπή. Τονίζει τον ρόλο των ΣΑΧ στην προώθηση του συντονισμού της οικονομικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Επικεντρώνεται σε οριζόντιες προτεραιότητες, όπως η ενεργειακή ασφάλεια, η οικονομική ασφάλεια, η αμυντική ετοιμότητα και η κοινωνική δικαιοσύνη. Αξιολόγησε επίσης την ύπαρξη μακροοικονομικών ανισορροπιών και απηύθυνε σχετικές συστάσεις προς ορισμένα κράτη μέλη. Επιπλέον, αναγνωρίζει τον καθιερωμένο ρόλο του Συμβουλίου στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Ο κύκλος του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2026: Ανταπόκριση στις γεωπολιτικές και οικονομικές προκλήσεις

Η εαρινή δέσμη του 2026 χαρακτηρίζεται από βαθιά γεωπολιτική αβεβαιότητα. Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας κατέδειξε την ανάγκη να ενισχυθεί σημαντικά η αμυντική ετοιμότητα της Ευρώπης και η ενεργειακή της ασφάλεια. Οι συνεχιζόμενες εντάσεις στη Μέση Ανατολή έχουν οδηγήσει σε νέα αστάθεια των τιμών της ενέργειας και σε διαταραχές της αλυσίδας εφοδιασμού. Οι προκλήσεις αυτές εντάσσονται σε μια συνθήκη αυξημένου παγκόσμιου ανταγωνισμού, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση σε κρίσιμες πρώτες ύλες και τεχνολογίες, και στο πλαίσιο μιας ολοένα και πιο πιεστικής ανάγκης για ανάληψη δράσης ενόψει της κλιματικής αλλαγής.

Ο πόλεμος στην Ουκρανία ανέδειξε την ανάγκη για ισχυρότερες αμυντικές δυνατότητες και πολιτική ετοιμότητα της ΕΕ. Ο χάρτης πορείας για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα με ορίζοντα το 2030 τονίζει την ανάγκη για συνεχείς επενδύσεις στην παραγωγική ικανότητα, τις κοινές προμήθειες και την κυβερνοασφάλεια. Η πρωτοβουλία «μέσο δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη» (SAFE) παρέχει 150 δισ. EUR σε μακροπρόθεσμα δάνεια για προμήθειες στον τομέα της άμυνας, ενώ 18 εθνικά αμυντικά σχέδια έχουν ήδη εγκριθεί από το Συμβούλιο. Οι πρωτοβουλίες κοινών προμηθειών (π.χ. για πυρομαχικά, αεράμυνα) πρέπει να κλιμακωθούν, με την Επιτροπή να διευκολύνει τη συγκέντρωση της ζήτησης έως το 2027, ενώ εργαλεία όπως τα δάνεια SAFE και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας (ETA) είναι διαθέσιμα στα κράτη μέλη.

Η ενεργειακή κρίση υπογραμμίζει την ανάγκη για καθαρή, οικονομικά προσιτή και ασφαλή ενέργεια. Το σχέδιο REPowerEU και η πρωτοβουλία AccelerateEU παρέχουν πλαίσια για τη συνέχιση της μείωσης των εξαρτήσεων από τα ορυκτά καύσιμα, την επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την ενίσχυση των ενεργειακών υποδομών. Τα κράτη μέλη αναμένεται να διασφαλίσουν την ολοκλήρωση όλων των οροσήμων και των στόχων των κεφαλαίων για το REPowerEU στο πλαίσιο των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ) έως τον Αύγουστο του 2026 και να συντονίσουν τις δράσεις στο πλαίσιο των οικείων εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος μείωσης των εκπομπών κατά 55 % έως το 2030 και η σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών ρωσικής ενέργειας έως το 2027. Τα μέτρα έκτακτης ανάγκης για τον μετριασμό των απότομων αυξήσεων των τιμών της ενέργειας πρέπει να είναι προσωρινά, στοχευμένα και δημοσιονομικά βιώσιμα, με αποφυγή των αυξήσεων στη ζήτηση ορυκτών καυσίμων. Η Επιτροπή θα συντονίσει την αναπλήρωση των εγκαταστάσεων αποθήκευσης αερίου σε επίπεδο ΕΕ και τις συλλογικές ελευθερώσεις αποθεμάτων πετρελαίου για την πρόληψη διαταραχών του εφοδιασμού.

Στο πλαίσιο αυτό, μέτρα που ενισχύουν τη διαρθρωτική ανθεκτικότητα του ευρωπαϊκού ενεργειακού συστήματος και επιταχύνουν τη μετάβαση από τα ορυκτά καύσιμα μπορούν να επωφεληθούν από την υφιστάμενη ευελιξία εντός του δημοσιονομικού πλαισίου. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή πρότεινε —κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών— να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής της ισχύουσας εθνικής ρήτρας διαφυγής για τις αμυντικές δαπάνες, προκειμένου να συμπεριλάβει τα μέτρα που έχουν ληφθεί από τον Φεβρουάριο του 2026 για τη μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα και, συνεπώς, να συμβάλει στην ασφάλεια και την άμυνα της Ευρώπης. Οι διασφαλίσεις δημοσιονομικής βιωσιμότητας θα παραμείνουν πλήρως σε ισχύ. Η Επιτροπή θα παράσχει σε εύθετο χρόνο περαιτέρω σαφήνεια στα κράτη μέλη σχετικά με τις διαδικαστικές και επιχειρησιακές απαιτήσεις της εν λόγω διάταξης.

Στο πλαίσιο αυτό, η οικονομία της ΕΕ έχει αποδειχθεί ανθεκτική, αντιμετωπίζει, όμως, διαρθρωτικές ευπάθειες. Η αύξηση της παραγωγικότητας παραμένει υποτονική, ενώ εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικά κενά στην καινοτομία. Το ενεργειακό κόστος παραμένει υψηλό σε σύγκριση με άλλων διεθνών εταίρων και ορισμένες οικονομίες της ΕΕ εξακολουθούν να εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τα ορυκτά καύσιμα, γεγονός που επαναλαμβάνει την ανάγκη να επιταχυνθούν οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που στηρίζουν την περαιτέρω επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των σχετικών υποδομών προκειμένου να ενισχυθεί η παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της ΕΕ. Οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων εξακολουθούν να επηρεάζουν την οικονομία, ιδίως στον ψηφιακό και τον πράσινο τομέα, καθώς και στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης. Η οικονομική προσιτότητα της στέγασης δυσχεραίνεται και εξακολουθεί να επιδεινώνει τις κοινωνικές ανισότητες σε ολόκληρη την Ευρώπη. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2026 αποσκοπεί στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων μέσω συντονισμένων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, ευθυγραμμισμένων με την Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας και τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

Δημοσιονομική εποπτεία

Την άνοιξη του 2026, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συμμόρφωση των κρατών μελών με τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου. Η αξιολόγηση της Επιτροπής καλύπτει τόσο το 2025 όσο και το 2026 και βασίζεται κυρίως σε σύγκριση μεταξύ των απολογιστικών στοιχείων και των προβλέψεων της Επιτροπής όσον αφορά την αύξηση των καθαρών δαπανών, αφενός, και των μέγιστων ρυθμών αύξησης των καθαρών δαπανών που συνιστά το Συμβούλιο, αφετέρου, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τις εθνικές ρήτρες διαφυγής για την άμυνα.

Η αξιολόγηση της Επιτροπής κάλυψε όλα τα κράτη μέλη: εκείνα που υπόκεινται επί του παρόντος στη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος (ΔΥΕ) και εκείνα που δεν υπόκεινται στη ΔΥΕ. Για τα κράτη μέλη που υπάγονται επί του παρόντος στη ΔΥΕ, η Επιτροπή αξιολόγησε τα μέτρα που ελήφθησαν ως ανταπόκριση στις συστάσεις του Συμβουλίου στο πλαίσιο της ΔΥΕ. Για τη Μάλτα, η Επιτροπή συνέστησε στο Συμβούλιο να άρει τη ΔΥΕ, δεδομένου ότι το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης μειώθηκε επιτυχώς κάτω από το 3 % του ΑΕΠ και παρέμεινε έτσι. Όσον αφορά τα υπόλοιπα εννέα κράτη μέλη που υπάγονται επί του παρόντος στη ΔΥΕ¹, η Επιτροπή έκρινε ότι όλες οι διαδικασίες θα πρέπει να ανασταλούν: Τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη έχουν συμμορφωθεί με τις αντίστοιχες συστάσεις ΔΥΕ του Συμβουλίου κατά τρόπο που, κατά την άποψη της Επιτροπής, συνιστούσε αποτελεσματική δράση. Για τα κράτη μέλη που δεν υπόκεινται επί του παρόντος στη ΔΥΕ, η Επιτροπή αξιολόγησε την πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών-διαρθρωτικών σχεδίων τους και τη συμμόρφωση με τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή προσδιόρισε τα κράτη μέλη που τήρησαν (και/ή προβλέπεται ότι θα τηρήσουν) τις πορείες δαπανών που συνέστησε το Συμβούλιο, καθώς και εκείνα που κατέγραψαν απόκλιση (ή ουσιώδεις αποκλίσεις) το 2025 και/ή κινδυνεύουν να καταγράψουν απόκλιση (ή ουσιώδεις αποκλίσεις) το 2026. Στην αξιολόγηση αυτή, η Επιτροπή έλαβε δεόντως υπόψη την εθνική ρήτρα διαφυγής².

Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών. Όσον αφορά τα οκτώ κράτη μέλη για τα οποία το Συμβούλιο είχε εγκρίνει παράταση της περιόδου προσαρμογής³, η Επιτροπή αξιολόγησε την υλοποίηση των βασικών σταδίων των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στις οποίες στηρίζονται οι παρατάσεις, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν στις ετήσιες εκθέσεις προόδου τους. Υπό το πρίσμα της αξιολόγησής της, η Επιτροπή θεωρεί ότι, συνολικά, όλα τα οικεία κράτη μέλη συμμορφώνονται με τις δεσμεύσεις τους όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις με ικανοποιητικό τρόπο.

¹ Βέλγιο, Γαλλία, Ουγγαρία, Ιταλία, Αυστρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβακία και Φινλανδία.

² Επιπλέον, η Επιτροπή ήταν της άποψης ότι υπάρχει βάσιμη περίπτωση να κινηθεί διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος για τη Βουλγαρία, η οποία θα διεκπεραιωθεί σύμφωνα με τις καθιερωμένες διαδικασίες.

³ Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Αυστρία, Ρουμανία και Φινλανδία.

Η βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων οικονομικών, συμπεριλαμβανομένων αποδοτικότερων δημόσιων δαπανών και καλύτερης είσπραξης φόρων, έχει ουσιαστική σημασία για τη δημιουργία πραγματικής αξίας για τους φορολογούμενους και για την εξασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας. Η ιεράρχηση των δαπανών, η αύξηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητάς τους, καθώς και ο εκσυγχρονισμός και η απλούστευση των φορολογικών συστημάτων μπορούν να συμβάλουν στην εστίαση στις δαπάνες, στην αύξηση των αναγκαίων εσόδων και στη στήριξη της οικονομικής ανθεκτικότητας. Στα ανωτέρω περιλαμβάνεται η βελτίωση της αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης, μακροχρόνιας φροντίδας και συνταξιοδότησης. Οι ΣΑΧ του 2026 παροτρύνουν τα κράτη μέλη να λάβουν επίσης μέτρα για την ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης με τον εκσυγχρονισμό και την ψηφιοποίηση της είσπραξης εσόδων και της φορολογικής διοίκησης, τη διεύρυνση των φορολογικών βάσεων, την προσαρμογή του φορολογικού μείγματος για τη στήριξη της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας, την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και την αντιμετώπιση του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού για τη διασφάλιση της φορολογικής δικαιοσύνης και της βιωσιμότητας των εσόδων.

Ανταγωνιστικότητα

Η Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας αποτελεί το πλαίσιο καθοδήγησης για αυτόν τον κύκλο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Ευθυγραμμίζει τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις με τις στρατηγικές προτεραιότητες της ΕΕ για γεφύρωση του χάσματος καινοτομίας και απλούστευση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, με παράλληλη μείωση των στρατηγικών εξαρτήσεων και απανθρακοποίηση των οικονομιών μας, προώθηση των δεξιοτήτων και των ποιοτικών θέσεων εργασίας, διασφαλίζοντας κοινωνική δικαιοσύνη και συνοχή. Προκειμένου να αυξηθούν οι επιδόσεις στον τομέα της καινοτομίας στην ΕΕ, η Επιτροπή ζητεί να αυξηθούν οι δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις στην Ε&Α και να ληφθούν μέτρα για την ενίσχυση των συστημάτων καινοτομίας, την αύξηση της αποδοτικότητας της δημόσιας στήριξης προς την επιχειρηματική καινοτομία και για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση. Προκειμένου να βελτιωθεί το επιχειρηματικό περιβάλλον και να μειωθεί το κόστος, τα κράτη μέλη πρέπει να καταβάλλουν συνεχείς προσπάθειες για μείωση του περιττού διοικητικού φόρτου, διατηρώντας παράλληλα τους στόχους πολιτικής και τα σχετικά πρότυπα, καθώς και για εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης. Μεταξύ άλλων, τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν μέτρα για να επιταχύνουν την έκδοση οικοδομικών, περιβαλλοντικών και επιχειρηματικών αδειών. Πρέπει να αντιμετωπίσουν τις αλληλεπικαλυπτόμενες αρμοδιότητες, να επιδιώξουν την κανονιστική απλούστευση και να συνεχίσουν την ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης.

Η ενιαία αγορά παραμένει κατακερματισμένη, με εμπόδια στο εμπόριο υπηρεσιών, στις ψηφιακές αγορές και στην ανάπτυξη των ΜΜΕ. Ο χάρτης πορείας «Μία Ευρώπη, μία αγορά» και η επικείμενη δέσμη μέτρων για τη δίκαιη κινητικότητα του εργατικού δυναμικού αποσκοπούν στην εμβάθυνση της ολοκλήρωσης, ενώ οι ΣΑΧ του 2026 καλούν τα κράτη μέλη να εξαλείψουν τους αδικαιολόγητους περιορισμούς στις διασυνοριακές υπηρεσίες (π.χ. επαγγελματικά προσόντα, αδειοδότηση). Ειδικότερα, η κανονιστική πολυπλοκότητα εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό εμπόδιο για το διασυνοριακό εμπόριο και τις επενδύσεις, ιδίως για τις ΜΜΕ. Συνιστάται στα κράτη μέλη να μειώσουν τα εμπόδια κάθε χώρας στην ενιαία αγορά, ιδίως σε σχέση με τον κανονιστικό υπερθεματισμό, τον μεγάλο διοικητικό φόρτο που επηρεάζει την είσοδο στην αγορά και τους κανονιστικούς περιορισμούς σε ορισμένες επαγγελματικές υπηρεσίες. Σε επίπεδο ΕΕ, η πρωτοβουλία «απλότητα εκ σχεδιασμού» και το πλαίσιο EU Inc. αποσκοπούν στη μείωση του διοικητικού φόρτου, διατηρώντας παράλληλα τους στόχους πολιτικής και τα σχετικά πρότυπα και ψηφιοποιώντας τις δημόσιες υπηρεσίες. Η Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων θα επεκτείνει την πρόσβαση των ΜΜΕ σε επιχειρηματικά κεφάλαια και ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια, ιδίως μέσω μέτρων για την ενθάρρυνση της μεγαλύτερης συμμετοχής των ιδιωτών επενδυτών σε κεφαλαιαγορές.

Η ΕΕ αντιμετωπίζει στρατηγικές εξαρτήσεις όσον αφορά τις κρίσιμες πρώτες ύλες, τους ημιαγωγούς και τις αμυντικές τεχνολογίες, γεγονός που την εκθέτει σε διαταραχές της αλυσίδας εφοδιασμού και γεωπολιτικές πιέσεις. Ο κανονισμός για τις κρίσιμες πρώτες ύλες, ο κανονισμός για τα μικροκυκλώματα και η στρατηγική για την οικονομική ασφάλεια παρέχουν πλαίσια για τη διαφοροποίηση, τον επαναπατρισμό εγκαταστάσεων και τις λύσεις κυκλικής οικονομίας. Η πράξη για την κυκλική οικονομία (2026) θα προτείνει υποχρεωτικούς στόχους ανακυκλωμένου περιεχομένου σε βασικούς τομείς (π.χ. μπαταρίες, κατασκευές) και ο κανονισμός για τα μικροκυκλώματα 2.0 (2026) αποσκοπεί στην επέκταση της χρηματοδότησης για την κατασκευή ημιαγωγών με έδρα την ΕΕ, με συμπληρωματική ενίσχυση ύψους 10 δισ. EUR για το Ταμείο για τα μικροκυκλώματα. Τα κράτη μέλη καλούνται να ορίσουν «στρατηγικές ζώνες ημιαγωγών» έως το 2027, προσφέροντας ταχεία αδειοδότηση και φορολογικά κίνητρα.

Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνικές πτυχές

Έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος όσον αφορά τη βελτίωση των επιδόσεων της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου, αλλά απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για τη στερέωση αυτών των πτυχών, με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας της Ευρώπης⁴, καθώς και της κοινωνικής ένταξης. Οι ΣΑΧ του 2026 παροτρύνουν τα κράτη μέλη να στηρίζουν την ποιοτική απασχόληση, να τονώσουν τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας και να ενισχύσουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων μέσω αποτελεσματικών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας, με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας και τη στήριξη μιας ανθεκτικής κοινωνικής οικονομίας της αγοράς. Η βελτίωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων, η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και η επανειδίκευση, καθώς και η διασφάλιση στενότερης αντιστοίχισης μεταξύ των δεξιοτήτων των εργαζομένων και των απαιτήσεων της αγοράς εργασίας εξακολουθούν να αποτελούν βασικές προτεραιότητες, ιδίως για την αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων σε στρατηγικούς τομείς. Σε αρκετά κράτη μέλη, η αύξηση των συνολικών επιπέδων δεξιοτήτων είναι ιδιαίτερα σημαντική. Εξακολουθούν να υπάρχουν ελλείψεις εργατικού δυναμικού και αναντιστοιχίες δεξιοτήτων, ιδίως στους τομείς STEM, στον ψηφιακό και στον πράσινο τομέα. Η Ένωση Δεξιοτήτων και ο χάρτης πορείας για την ποιότητα των θέσεων εργασίας αποσκοπούν στην ενίσχυση τόσο των δεξιοτήτων και της δημιουργίας ποιοτικών θέσεων εργασίας όσο και των μεταβάσεων.

Απαιτούνται συνεχείς προσπάθειες προκειμένου να προσεγγιστεί ο στόχος της ΕΕ για μείωση του αριθμού των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού κατά τουλάχιστον 15 εκατομμύρια έως το 2030, στα οποία περιλαμβάνονται τουλάχιστον 5 εκατομμύρια παιδιά. Οι ΣΑΧ του 2026 καλούν τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τις υφιστάμενες και τις αναδυόμενες προκλήσεις για την κοινωνική δικαιοσύνη, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση των διόδων προς την αγορά εργασίας και της προβολής, της κάλυψης και της επάρκειας των συστημάτων ελάχιστου εισοδήματος, μεταξύ άλλων για τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Η εξασφάλιση της πρόσβασης σε ποιοτικές και οικονομικά προσιτές κοινωνικές υπηρεσίες είναι εξίσου σημαντική, τόσο για τη στήριξη όσων βιώνουν φτώχεια όσο και για να μη βιώσουν άλλοι αυτή την κατάσταση, συμβάλλοντας παράλληλα στη σύνδεση των ανθρώπων με την εκπαίδευση, την κατάρτιση, την υγειονομική περίθαλψη και άλλες βασικές υπηρεσίες.

⁴ Σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που εκδόθηκε τον Μάρτιο του 2026.
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6081-2026-REV-1/el/pdf>

Οι πρωτοβουλίες της ΕΕ έχουν δημιουργήσει ένα ευρύ πλαίσιο που αποσκοπεί στην ενίσχυση της κοινωνικής δικαιοσύνης, τη μείωση της φτώχειας και τη στερέωση της κοινωνικής ένταξης σε ολόκληρη την ΕΕ, καθώς θεωρούνται ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας, της ανθεκτικότητας και της ανοδικής κοινωνικής συνοχής. Μέσω της στρατηγικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της φτώχειας, η Επιτροπή επιδιώκει να εξαλείψει τη φτώχεια στην ΕΕ έως το 2050 χρησιμοποιώντας μια συνολική και ολοκληρωμένη προσέγγιση. Η στρατηγική αυτή υποστηρίζεται από πρόσθετες δράσεις για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά, με στόχο να σπάσει ο διαγενεακός κύκλος της παιδικής φτώχειας. Ταυτόχρονα, ισχυρές πολιτικές για την ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων συμβάλλουν στην προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης και διασφαλίζουν ότι κανείς δεν μένει στο περιθώριο, σύμφωνα με τις στρατηγικές για την Ένωση Ισότητας. Όλα αυτά τα στοιχεία έχουν ληφθεί υπόψη, κατά περίπτωση, στις ΣΑΧ του 2026.

Οι ελλείψεις στέγασης και η αύξηση των τιμών επιδεινώνουν τις κοινωνικές ανισότητες, ιδίως στις αστικές περιοχές. Το ευρωπαϊκό σχέδιο οικονομικά προσιτής στέγασης και η στρατηγική για την κατασκευή κατοικιών αποσκοπούν στην τόνωση της προσφοράς και στον εξορθολογισμό των διαδικασιών αδειοδότησης. Το απόθεμα κοινωνικών κατοικιών πρέπει να αυξηθεί, κατά την άποψη της Επιτροπής, κατά 15 % έως το 2030, με κονδύλια της ΕΕ (43 δισ. EUR) διαθέσιμα για ανακαινίσεις και νέες κατασκευές. Ορισμένες ΣΑΧ απευθύνθηκαν σε κράτη μέλη για αύξηση της προσφοράς κατοικιών, ιδίως μέσω απλούστευσης των διαδικασιών αδειοδότησης, βελτίωσης της πρόσβασης σε χρηματοδότηση και ενίσχυσης της κοινωνικής στέγασης.

Οι ΣΑΧ του 2026 καλούν επίσης τις εθνικές κυβερνήσεις να λάβουν μέτρα για περαιτέρω ενίσχυση της υποεθνικής διακυβέρνησης, κατά περίπτωση. Η διασφάλιση της πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες και η αντιμετώπιση των ειδικών κοινωνικοοικονομικών προκλήσεων και των προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας που αντιμετωπίζουν οι ανατολικές παραμεθόριες περιοχές αποτελούν βασικά ζητήματα για ολόκληρη την ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η εφαρμογή των ΣΑΧ του 2025 για την εδαφική συνοχή έχει οδηγήσει σε κάποια πρόοδο όσον αφορά τη μείωση των εδαφικών ανισοτήτων και την ενίσχυση της διακυβέρνησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Σε διάφορα κράτη μέλη, οι μεταρρυθμίσεις στην υποεθνικού επιπέδου διακυβέρνηση έχουν προχωρήσει, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της παροχής υπηρεσιών, ενώ οι τοπικές δημόσιες υπηρεσίες έχουν επίσης ενισχυθεί, μεταξύ άλλων μέσω μεγαλύτερης ψηφιοποίησης.

Συμπέρασμα

Το παρόν οριζόντιο σημείωμα τονίζει τη σημασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου ως μηχανισμού πολυμερούς εποπτείας και συντονισμού των πολιτικών σε ολόκληρη την ΕΕ, στηρίζοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα και την ποιοτική απασχόληση, καθώς και τη μακροπρόθεσμη οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα. Στο πλαίσιο αυτό, μόλις εγκριθούν από το Συμβούλιο, οι ΣΑΧ μπορούν να λειτουργήσουν ως πολύτιμες κατευθύνσεις για τα κράτη μέλη, συμβάλλοντας στη διασφάλιση μιας συνεκτικής και μακρόπνοης προσέγγισης των αναδυόμενων προκλήσεων.
